

UDAR MÓZGU

NDN- BHP JACEK LICHMAN

UDAR MÓZGU

- Udar mózgu to nagłe wystąpienie zaburzeń czynności mózgu trwające dłużej niż 24 godziny, spowodowane przyczynami naczyniowymi.
- Udar przemijający ang. TIA (Transient Ischemic Attack) zaburzenia czynności mózgu trwające mniej niż 24 godziny
- Typy udarów

Niedokrwienne (ok. 80 proc.):

spowodowane zmianami zakrzepowymi w dużych naczyniach szyjnych i mózgowych (ok. 30 %.),
spowodowane zmianami w małych tętnicach mózgowych (ok. 20 %.),
spowodowane zatorem (ok. 30 %.).

UDAR MÓZGU

- Obszar niedokrwieny spowodowany materiałem zatorowym

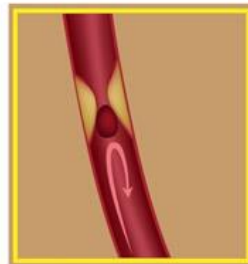
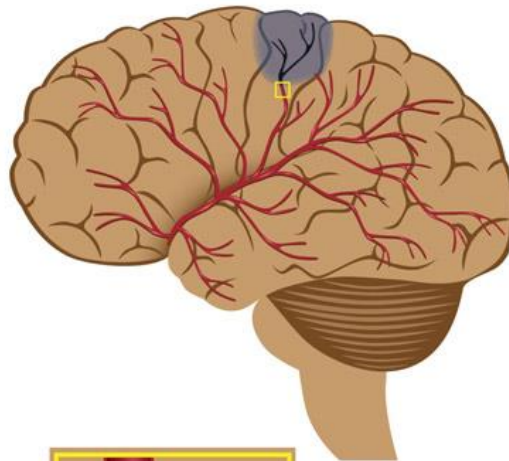
UDAR MÓZGU

- Krwotoczne (ok. 20 %.):
krwotoki śródmózgowe (ok. 15 %.),
krwotoki podpajęczynówkowe (ok. 5 %.).
- Spowodowane przedostaniem się krwi poza naczynia mózgowe. W konsekwencji doprowadza do zniszczenia struktur mózgu przez wynaczynioną krew.
- Najczęściej dochodzi do pęknięcia drobnych tętnic mózgowych na skutek nadciśnienia tętniczego
- Inną przyczyną mogą być nieprawidłowości naczyń tak zwane malformacje naczyniowe, naczyniaki, tętniaki

UDAR MÓZGU

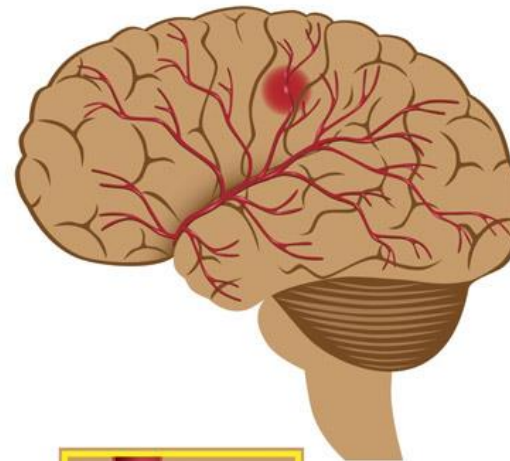
Udar mózgu

Udar niedokrwieny

Niedrożność naczyń krwionośnych;
brak przepływu krwi w obszarze zagrożonym

Udar krwotoczny

Pęknięte naczynia krwionośne;
wyciek krwi

UDAR MÓZGU OBJAWY

- Objawy udaru mózgu zależą od tego, która struktura (część tego organu) została objęta niedokrwieniem. Najczęściej są to symptomy, takie jak: **zaburzenia mowy**, porażenie dolnej części twarzy objawiające się opadającym kącikiem ust. Pojawić się może **porażenie**, niedowład jednej połowy ciała, zaburzenia czucia, niekiedy nagłe, silne bóle głowy lub **nudności**, a nawet **utrata przytomności**.

UDAR MÓZGU OBJAWY

- **Zaburzenia mowy**
- Zaburzenia mowy są bardzo charakterystyczne dla udaru. Czasem mogą być spowodowane tylko **porażeniem mięśni** – opadnięty kącik ust przeszkadza w wyraźnym mówieniu. Zaburzenia mowy mogą wynikać również z uszkodzenia ośrodków mowy w mózgu. Wówczas osoba ma problemy ze znalezieniem właściwych słów, mówi niewyraźnie lub wręcz bełkocze, a zdania nierzadko są pozbawione sensu. Bywa również, że osoba dotknięta udarem nie rozumie co się do niej mówi.

UDAR MÓZGU OBJAWY

- **Zaburzenia czucia**
- Zaburzenia czucia również dotyczą przeważnie jednej połowy ciała i najbardziej zauważalne są na kończynach i twarzy. Może to być delikatne zmniejszenie odczuwania **dotyku**, dziwne doznania takie jak mrowienie lub drętwienie (tzw. parestezje), aż do kompletnego znieczulenia i niewrażliwości na dotyk.

UDAR MÓZGU OBJAWY

- **Zaburzenia równowagi i koordynacji**
- Zaburzenia równowagi i koordynacji występują zdecydowanie rzadziej. Dochodzi do nich, gdy udar dotyczy tylnej części mózgu. Mogą pojawić się zawroty głowy lub nagła utrata równowagi przy staniu lub chodzeniu. **Zaburzenia koordynacji** objawiają się trudnościami przy wykonywaniu różnych czynności – chodzenia, biegania, ale też np. picia ze szklanki. Osoba z zaburzeniami koordynacji może mieć problem z sięgnięciem po szklankę, a potem z trafieniem szklanką do ust.

UDAR MÓZGU OBJAWY

- **Niedowład – porażenie mięśni**
- **Niedowład** po udarze najczęściej dotyczy jednej strony ciała. Osoba dotknięta udarem nie może poruszyć ręką lub palcami, to samo może dotyczyć nogi po tej samej stronie ciała. Porażenie mięśni **twarzy** objawia się opadaniem kącika ust po jednej stronie. Pacjent nie musi początkowo zauważać zmiany w **wyglądzie** twarzy. Pierwsze sygnały pojawiają się, gdy podczas picia lub jedzenia, pokarm i płyny wypływają przez opadnięty kącik ust.

UDAR MÓZGU OBJAWY

- **Nagły ból głowy**
- **Ból głowy**, wbrew pozorom, nie musi występować w udarach mózgu. Jest typowym objawem udarów krwotocznych, które stanowią zaledwie 10-15% wszystkich udarów. Opisywany jest wtedy jako bardzo silny i nagle pojawiający się **ból głowy**, „najgorszy w życiu”. Często zlokalizowany jest z tyłu głowy, mogą mu towarzyszyć nudności i wymioty.

PIERWSZA POMOC W UDARZE MÓZGU

- Udar mózgu jest stanem bezpośredniego zagrożenia życia. W jego przebiegu może dojść do zaburzeń oddychania oraz zaburzeń czynności serca. **Udar mózgu** wymaga szybkiego rozpoznania i niezwłocznego zastosowania odpowiedniego leczenia. Dlatego najważniejszym zadaniem świadka tego typu zdarzenia jest możliwie jak najszybsze wezwanie zespołu ratownictwa medycznego. Dzięki temu chory będzie mógł być szybko przewieziony do szpitala, najlepiej z oddziałem specjalizującym się w leczeniu udarów mózgu.

PIERWSZA POMOC W UDARZE MÓZGU

- **Postępowanie**
- **Wezwanie pogotowia**

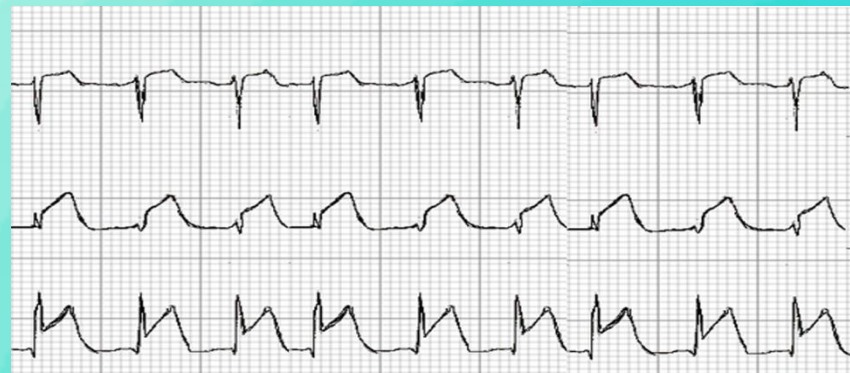
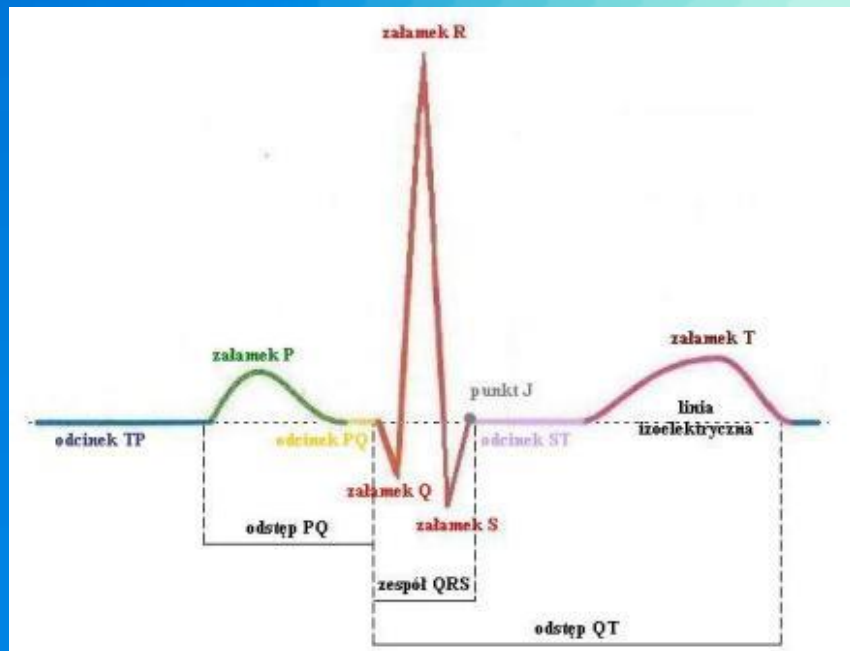
Pacjenta przytomnego należy ułożyć **w pozycji z lekko uniesionym tułowiem** na około 30 stopni.

- Pacjenta nieprzytomnego najlepiej ułożyć w pozycji bocznej, która zapobiegnie wystąpieniu niedrożności dróg oddechowych oraz ewentualnemu zachłyśnięciu się treścią pokarmową w przebiegu wymiotów.
- Pacjentom z podejrzeniem udaru nie należy samodzielnie podawać nic do ust (leków, napojów). Ze względu na **zaburzenia neurologiczne** może być zaburzony odruch połykania.
- Jeśli chory jest nieprzytomny i nie oddycha nawet po udrożnieniu dróg przez odchylenie głowy do tyłu należy rozpocząć resuscytację krążeniowo-oddechową, czyli masaż serca i sztuczne oddychanie.

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

PRAWIDŁOWY ZAPIS EKG

ZAPIS W ZAWALE MIĘŚNIA
SERCOWEGO

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- Według Światowej Organizacji Zdrowia liczba zgonów z powodu choroby niedokrwiennej serca wzrośnie z 7,1 w 2002 roku do 11,1 mln w 2020 roku. W przeprowadzonych badaniach populacyjnych wykazano, że występowanie dławicy piersiowej wzrasta **z wiekiem** i dotyczy 2-krotnie większej liczby **mężczyzn** niż kobiet. Występowanie dławicy u płci męskiej wzrasta od 2 do 5% w przedziale wiekowym 45–54 lat, do 11–20% w przedziale 65–74 lat, natomiast u kobiet występuje 0,5–1% i 10–14% w podobnych przedziałach wiekowych. Po 75. roku życia częstość ta jest zbliżona u obu płci. Ponadto obciążenie genetyczne, zwiększa ryzyko wystąpienia choroby wieńcowej

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

Już od lat czterdziestych XX wieku zwrócono uwagę na czynniki ryzyka chorób układu krążenia. Najważniejsze znaczenie dla stanu zdrowia ma liczba skojarzonych czynników ryzyka, które występują u jednej osoby.

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- Podział czynników ryzyka chorób układu krążenia
- 1. CZYNNIKI SOCJALNE
- Poziom wykształcenia
- Tryb wykonywanej pracy
- Aktywność fizyczna w pracy
- Stan cywilny
- Nadmierny stres

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- CZYNNIKI BEHAWIORALNE
- Zachowanie typu A (stały pośpiech – poczucie presji czasu, pewność siebie, brak czasu na odpoczynek nadmierna rywalizacja, duża potrzeba dominacji, agresywność i wrogość wobec innych
- Palenie papierosów
- Spożywanie alkoholu

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- CZYNNIKI
BEHAWIORALNE

Mała aktywność fizyczna

Nieracjonalne odżywianie

Zaburzenia snu

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

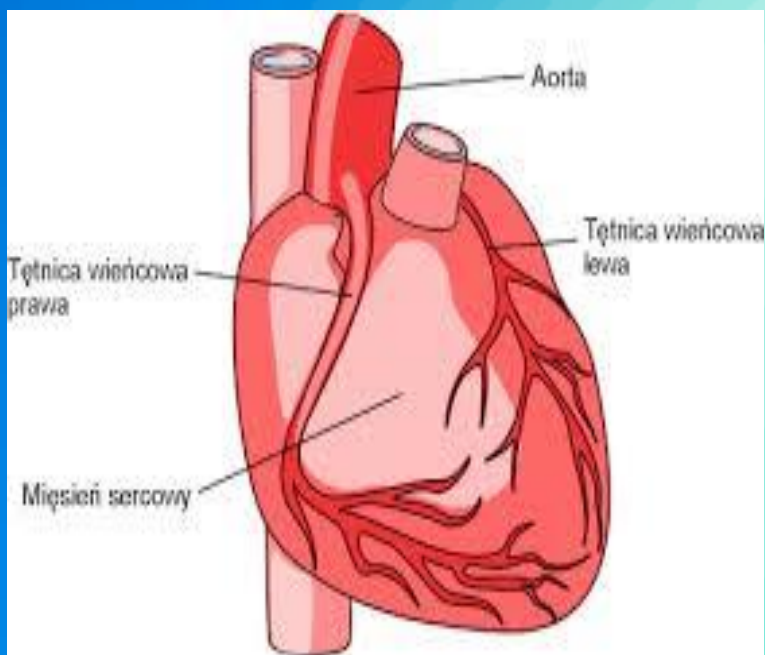
- CZYNNIKI SOMATYCZNE
- Nadciśnienie tętnicze
- Nadwaga i otyłość
- Cukrzyca
- Zaburzenia gospodarki lipidowej
- Zwiększenie stężenia fibrynogenu

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

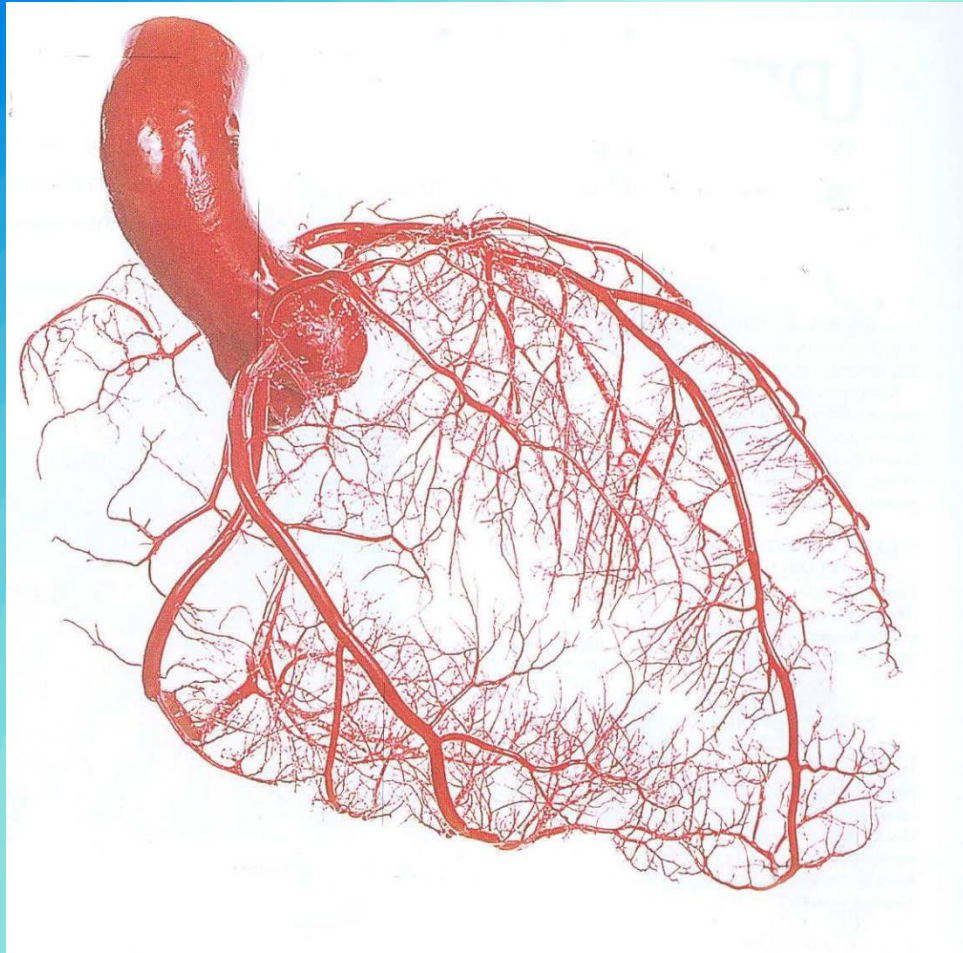
- To główna przyczyna zgonów .Pierwszym objawem tej choroby może być nagłe zatrzymanie krążenia i w przypadku braku skutecznej reanimacji śmierć poszkodowanego
- OSTRY ZESPÓŁ WIEŃCOWY to grupa schorzeń charakteryzująca się zmianami w krążeniu wieńcowym, których wspólną cechą jest zmniejszenie przepływu w tętnicy wieńcowej, (niedokrwienie) a nawet jej zupełne zamknięcie najczęściej w wyniku pęknięcia blaszki miażdżycowej. Na skutek przedłużającego się niedokrwienia dochodzi do zawału czyli martwicy komórek mięśnia sercowego

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

Tętnice wieńcowe są naczyniami doprowadzającymi krew do mięśnia sercowego. Stanowią pierwsze odgałęzienia aorty wstępującej, rozpoczynają się tuż nad płatkami zastawki aortalnej. Upraszczając, można powiedzieć, że **lewa tętnica wieńcowa** unaczynia mięsień lewego przedsionka, komory oraz większą część przegrody międzykomorowej, natomiast **prawa tętnica** doprowadza krew do mięśniówki prawego przedsionka i komory oraz do 1/3 przegrody międzykomorowej.

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- OSTRY ZESPÓŁ WIEŃCOWY OBJAWY
- Ból zlokalizowany za mostkiem o charakterze pieczenia, gniecenia, ucisku, ciężaru
- Może pojawić się nagle
- Może promieniować
- Może pojawić się ból nadbrzusza, nudności, wymioty – jest tzw. maska brzuszna zawału serca

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- OBJAWY OZW
- Niepokój, lęk uczucie śmiertelnej trwogi, bladość twarzy, zlewne poty, złe samopoczucie, duszność, przyspieszony, nieregularny oddech, znaczne osłabienie, krótkotrwała lub długotrwała utrata przytomności.

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

PIERWSZA POMOC

Jeżeli istnieje podejrzenie zawału, należy jak **najszybciej wezwać pogotowie ratunkowe**

Przytomnego pacjenta ułożyć w pozycji półsiedzącej (jego wysiłek ograniczyć do minimum) zmniejszy to zapotrzebowanie na tlen

Rozpiąć uciskającą odzież (np. krawat ,kołnierzyk, pasek)

Zapewnić komfort psychiczny i termiczny

(uspokajać, trzymać za rękę, okryć lekkim kocem,

Zapewnić dopływ świeżego powietrza

Jeżeli pacjent leczy się z powodu choroby wieńcowej i przyjmuje leki, trzeba pacjentowi podać np. podjęzykowo nitroglicerynę

Dozwolone jest podanie Aspiryny, działa antyagregacyjnie na płytki krwi

W przypadku utraty przytomności przy istniejącym oddechu należy ułożyć w pozycji bezpiecznej, a w przypadku nagłego zatrzymania krążenia należy przystąpić do wykonywania resuscytacji krążeniowo oddechowej

CHOROBA NIEDOKRWIENNA SERCA

- Pacjent powinien trafić jak najszybciej na oddział kardiologii inwazyjnej, gdzie wykona się koronarografię czyli badanie tętnic wieńcowych, a następnie udroźnienie i poszerzenie zatkanego naczynia. Tzw. angioplastyka wieńcowa uważana jest obecnie za najbezpieczniejszy i najskuteczniejszy sposób leczenia zawału mięśnia serca.

Dziękuję za uwagę